

Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 192

Valmistelija

Hallintojohtaja Liisa Salo 13.11.2024

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginhallitus on antanut 27.5.2024 vuoden 2025 talousarvion laadintaohjeet. Lautakunnat ovat palauttaneet talousarvioesityksensä 30.8.2024 mennessä. Konserni- ja henkilöstöjaosto on kokouksissaan 9.9.2024 ja 17.10.2024 käsitellyt henkilöstösuunnitelman vuosille 2025–2027 ja 9.9.2024 vuoden 2025 talousarviossa tytäryhtiöille asetettavat tavoitteet.

Merkittävänä muutoksena aikaisempien vuosien toimintaan ja talouteen on te-palvelujen siirtyminen kuntien toiminnaksi 1.1.2025. Kauhava on mukana Etelä-Pohjanmaan pohjoiselle ja itäiselle alueelle te-toimijaksi perustetussa Kuntayhtymä Kymmissä, jonka maksuosuuteen on varauduttu kaupunginhallituksen määrärahasa. Valtio korvaa kunnille te-palveluiden järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia osana yleiskatteellista peruspalvelujen valtionosuutta.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 7.10.2024 ja 8.10.2024 tutustunut käyttötalouden tuloarvio- ja määrärahaesityksiin sekä ehdotuksiin lautakuntien strategisiksi tavoitteiksi. Lisäksi kaupunginhallitus tutustui kaupunginjohtajan vuosien 2025–2027 investointiesityksiin. Kestävä kuntatalous -toimikunta on käsitellyt talousarviota kolmessa kokouksessaan ja ohjeistanut viranhaltijoita talousarvion jatkovalmistelussa. Henkilöstösuunnitelma on käsitelty työsuojelu- ja yhteistyötoimikunnassa 16.9.2024, konserni- ja henkilöstöjaostossa 9.9.2024, 17.10.2024 ja 13.11.2024 sekä kaupunginhallituksessa 28.10.2024 ja 18.11.2024.

Talousarvion valmistelua on jatkettu saadun ohjeistuksen mukaisesti viranhaltijatyönä. Työn tuloksena on valmistunut

- käyttötalousosan tuloarviot ja määrärahat vuodelle 2025
- tuloslaskelma vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2026–2027
- investointiohjelma vuodelle 2025 ja investointisuunnitelma vuosille 2026–2027

- rahoituslaskelma vuosille 2025–2027

Talousarvio 2025 & taloussuunnitelma 2025–2027 -kirja on valmisteltu näiden pohjalta.

Alla taulukko vuoden 2025 talousarvioesityksen keskeisistä luvuista:

Toimintatuotot, ulkoiset	5.620.430 €
Valmistus omaan käyttöön	113.270 €
Toimintakulut, ulkoiset	47.004.380 €
Toimintakate	-41.270.680 €
Verotulot	33.314.000 €
Valtionosuudet	15.649.900 €
Vuosikate	6.136.720 €
Poistot ja arvonalennukset	6.172.170 €
Tilikauden ylijäämä	116.500 €
Investointimenot	8.625.000 €
Rahoitusosuudet investointeihin	140.000 €
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	50.000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2.128.280 €
Lainakannan muutos	1.991.440 €
Lainakanta 31.12.2025	76.159.000 €
Lainakanta / asukas 31.12.2025	5.040 €
Tuloveroprosentti	9,1 %
Henkilöstön määrä	505,16

Taloussuunnitelma on sitova talousarviovuoden 2025 osalta. Vuosien 2026–2027 osalta suunnitelma on ohjeellinen.

Talousarvio on valtuustoon nähden sitova ulkoisten erien osalta bruttomääräisenä. Käyttötalouden määrärahat, tuloarviot ja strategiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia toimielintasolla.

Investointien osalta talousarvio on sitova toimielintasolla hankkeittain (vähintään 1.000.000 euron yksittäiset investoinnit) tai hankeryhmittäin. Toimielin voi kohdistaa hankeryhmätasosta määrärahaa investointisuunnitelmassa määriteltyihin investointikohteisiin tai lautakunnan määrittelemiін kohteisiin.

Talousarvioon ei sisälly tällä hetkellä tiedossa olevia sellaisia toimenpiteitä, joilla olisi olennaisia, nykytilaa muuttavia vaikutuksia lapsille, nuorille ja perheille.

Talousarviolla on merkittäviä yritysvaikutuksia, kun huomioidaan talousarviossa palvelujen ostoihin, aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin sekä investointeihin varatut määrärahat ja te-uudistus. Yritysvaikutuksia on eritelty talousarviokirjan Käyttötalous ja sitovat tavoitteet -osassa kaupunginhallituksen alla olevissa kehitystoimi sekä elinkeinot ja kehittäminen -tehtäväaluetta koskevissa luvuissa.

Talousarviokirja on oheismateriaalina.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Vesa Rantala

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman. Tilikauden 2025 budjetoitu tulos muodostuu 116.500 euroa ylijäämäiseksi. Investointien nettomäärä on 8.435.000 euroa.

Kaupunginhallitus oikeuttaa hallintojohtajan tarvittaessa tekemään talousarviokirjaan teknisluonteisia tarkistuksia.

Asian käsittely

Tuula Mäki-Franti ehdotti, että Purmojärven päiväkotirakennukselle kohdistetaan investointimäärärahaa lämmitysjärjestelmän uusimiseen.

Risto Mattila ehdotti, että Voltin koulun ja Purmojärven päiväkodin lämmitysjärjestelmämuutokset lisätään investointiohjelmaan. Esitys raukesi kannattamattomana.

Teemu Hakala ehdotti Muut rakennukset investointimäärärahan korottamista 250.000 eurosta 300.000 euroon. Korotus käytetään Purmojärven päiväkodin lämmityskattilan uusimiseen. Sirpa Lammi ja Risto Mattila kannattivat Hakalan ehdotusta.

Päätös

Kaupunginhallitus teki talousarviokirjaan tekstitarkistuksia.

Kaupunginhallitus korotti investointiosan Muut rakennukset -hankeryhmän määrärahan 300.000 euroon. 50.000 euron korotuksella toteutetaan Purmojärven päiväkodin lämmityskattilan uusiminen. Hallintojohtaja tekee korotuksesta seuraavat tarkistukset talousarviokirjaan.

Kaupunginhallitus esittää valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelman. Tilikauden 2025 budjetoitu tulos muodostuu 116.500 euroa ylijäämäiseksi. Investointien nettomäärä on 8.485.000 euroa.

Kaupunginhallitus oikeuttaa hallintojohtajan tarvittaessa tekemään talousarviokirjaan teknisluonteisia tarkistuksia.

Lisätietoja

Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. 050 330 5286,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi

Kaupunginvaltuusto 09.12.2024 § 75
353/02.02.00/2024

Asian käsittely

Esa Puronvarsi ehdotti päätökseen lisättäväksi seuraavan toimenpideoitteen: Kotihoidontuen kuntalisästä luovutaan vuoden 2025 jälkeen ja vuoden 2025 aikana mietitään vaihtoehtoja varhaiskasvatuksen kehittämiseksi veto- ja pitovoiman osalta, esimerkiksi alennettu varhaiskasvatusmaksu tai maksuton varhaiskasvatus kaikille.

Joni Pirhonen kannatti Puronvarren toimenpideoite-ehdotusta.

Alpo Puroaho ehdotti päätökseen lisättäväksi seuraavan toimenpideoitteen: Kauhavan kaupungin alueella olevat pohjavesialueet tulee merkitä maastoon kesäkuun 2025 loppuun mennessä.

Asko Peltola ja Ville-Pentti Heikkilä kannattivat Puroahon ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana Esa Puronvarsi on Joni Pirhosen kannattamana tehnyt toimenpideoitteen. Puheenjohtaja

tiedusteli valtuustolta, voidaanko Puronvarren ehdottama toimenpideoite liittää päätökseen valtuuston yksimielisellä päätöksellä. Osa valtuutetuista ilmoitti, että eivät kannata Puronvarren toimenpideoitteen lisäämistä päätökseen.

Puheenjohtaja totesi, että on suoritettava äänestys.

Puheenjohtajan ehdotuksesta äänestys hyväksyttiin suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksenä siten, että kaupunginhallituksen ehdotusta kannattavat äänestävät ”jaa” ja Esa Puronvarren ehdotusta toimenpideoitteen lisäämisestä päätökseen kannattavat äänestävät ”ei”.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin

- 41 ”jaa”-ääntä
- 2 ”ei”-ääntä.

Äänestysluettelo liitettiin pöytäkirjaan, liite nro 2.

Puheenjohtaja totesi, että Puronvarren toimenpideoite hylättiin.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun aikana Alpo Puroaho on tehnyt Asko Peltolan ja Ville-Pentti Heikkilän kannattamana toimenpideoitteen. Puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaan Puroahon toimenpideoite liittää päätökseen valtuuston yksimielisellä päätöksellä. Puheenjohtaja totesi, että valtuusto hyväksyy yksimielisesti Puronvarren toimenpideoitteen lisäämisen päätökseen

Päätös

Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen vuoden 2025 talousarvioksi ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelmaksi.

Valtuusto päätti yksimielisesti liittää päätökseen Alpo Puroahon ehdottaman toimenpideoitteen: Kauhavan kaupungin alueella olevat pohjavesialueet tulee merkitä maastoon kesäkuun 2025 loppuun mennessä.
